	Аты-жөні
	Балғабаев Сұлтанәлі Базарбайұлы
	Қызметі
	Профессор
	Дәрежесі
Профессор	
Атағы	
Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері «Парасат» орденінің иегері	

Академиялық және практикалық тәжірибе: 14 жыл

Оқитын пәндері: Кинотеледраматургия негіздері, Мамандыққа кіріспе, Әдеби шығармаларды бағалау және талдау

Шығармашылық, ғылыми-зерттеу және инновациялық қызмет:

ҚЫЗМЕТ ЖОЛЫ:

- 1971-1976 ж. «Білім және еңбек» журналының бөлім меңгерушісі.
- 1976-1985 ж. «Жалын» баспасының бөлім меңгерушісі.
- 1985 -1996, 2003-2005 ж. Ғ. Мүсірепов атындағы жастар мен балалар театрының әдебиет бөлімінің меңгерушісі.
- 1992 - 2017 ж. Дүниежүзі қазақтары қауымдастығы Төрағасының орынбасары.
- 2002- 2017 ж. «Алтын бесік» журналының бас редакторы.
- 2008 жылдан Т. Жүргенов атындағы Қазақ Ұлттық Өнер академиясының кинотеледраматургия мамандығы бойынша курс жетекшісі, профессор.

ҚОҒАМДЫҚ ЖҰМЫСТАРЫ:

С. Балғабаев әр жылдарда төмендегідей қоғамдық қызметтер атқарған:

- Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, Қазақстан Жазушылар Одағының хатшысы және Драматургия кеңесінің төрағасы.
- «Нұр Отан» партиясы жанындағы мәдениет пен өнерді дамыту мәселелері жөніндегі «Мирас» қоғамдық кеңесінің мүшесі.
- ҚР Мәдениет және спорт министрлігі жанындағы Театр өнері жөніндегі Көркемдік кеңестің мүшесі.
- Қазақстан Театр қайраткерлер одағының төралқа мүшесі.
- Қазақ ПЕН-клубының басқарма мүшесі.
- Қазақ авторлар қоғамы Кеңесінің мүшесі.

Жарияланымдар:

ШЫҒАРМАЛАРЫ:

Кітаптары:

Сұлтанәлі Балғабаевтың әр жылдарда «Тұңғыш», «Жұлдызың жансын!», «Алтын сағым», «Құм мен қызғалдақ», «Шөл», «Дала мен дария», «Красная гармонь», «Қазақтың қызыл кітабы», «Ең әдемі келіншек», «Біз де ғашық болғанбыз» атты кітаптары, сондай-ақ «Сыр мен Сарысу», «Ғажайып көктем» атты екі томдық шығармалар жинағы және

«Алтын сағым», «Сыр мен Сарысу», «Ауыл мен Алматы» атты үш томдық шығармалар жинағы жарық көрген.

Пьесалары:

«Қыз жиырмаға толғанда», «Ғажайыптың қазынасы», «Ең әдемі келіншек», «Біз де ғашық болғанбыз», «Әйелдер әлемі немесе ең жақсы еркек», «Тойдан қайтқан қазақтар», «Ғашықсыз ғасыр», «Сағыныш пен елес», «Өтірік айтпайтын адам», «Бостандық алар күн туса», «Қыл үстіндегі ғұмыр», «Мәңгілік махаббат әні», «Жұлдызың жансын, жаным!», «Құдағилар хикаясы», «Мико, Жымбала және қасқыр», «Менің әжем - сиқыршы», «Айпадан шыққан алтын сақа», «Енелер мен келіндер», «Сағындым сені», «Қызылорданың қыздары», «Мәңгілік өмір – махаббат», «Бағаналы батыр Тауасар». Бұл шығарамалардың арасында «Тойдан қайтқан қазақтар» комедиясы жалпы білім беретін мектептің жаратылыстану-математика бағытындағы 11 сыныбына арналған «Қазақ әдебиеті» оқулығы мен хрестоматиясыны кірген. «Өтірік айтпайтын адам» пьесасы «Театр тынысы» жинағында жарық көрген.

Сондай-ақ, қаламгер Марк Камолеттидің «Отбасы ойыны» (Играем в дружную семью), О. Жанайдаровтың «Құсжастықтың құпиясы» (Душа подушки) атты пьесаларын қазақшаға аударған.

Қаламгердің бұл пьесалары Алматыдағы М. Әуезов атындағы және Ғ. Мүсірепов атындағы, Елордадағы Қ. Қуанышбаев атындағы театрлардан бастап еліміздегі көптеген театрларда, сондай-ақ, Қожамяров атындағы Ұйғыр театрында, Ташкенттегі Өзбек Ұлттық академиялық драма театрында, Моңғолияның Баян-Өлгий аймағындағы қазақ театрында, Қарақалпақстанның Бердақ атындағы мемлекеттік театрында, Қырғызстанның К. Жантөшев атындағы Ыстықкөл театрында сахналанған.

Публицистикалық мақалалары: «Қызыл кітапқа кіретін халық» (1991 ж.), «Театр тағдыры – ұлт тағдыры» (1989 ж.), «Еншіміз бөлінбеген ел едік» (1989 ж.), «Жазушы болған обалың өзіңе» (1991 ж.), «Қазақтың басын қоссақ деп...» (1993 ж.), «Қазыналы көштің қадірін білейік» (1993 ж.), «Мені қазақтың ұлт болып қалуы жиі алаңдатады» (2006 ж.) («Қазақ үкіметіне қазақ әдебиеті керек пе?» (2007 ж.), «Қазақтың қызыл кітабы-2» (2010 ж.), «Театр саны көбейгенмен сапасы құлдырап барады» (2012 ж.), «Рулық емес, ұлттық тарихты түгендеу керек» (2013 ж.), «Қайда барасың, қазақ театры?» (2015 ж.), «Кітабымыз оқылмаса, кімді кінәлаймыз?» (2016 ж.), «Әдебиетіміз дамысын десек... қаламгер еңбегін қадірлей білейік» (2018 ж.), «Мәдениет мамандарын кім дайындайды?» (2018 ж.), Театр – ұлттың ұйтқысы» (2019 ж.), «Абай тойы әдебиетімізге не береді?» (2020 ж.), «Тағдыры көрерменге байланған театр» (2021 ж.), «Жұлдыздай ағып өткен ақын» (2020 ж.), «Нарық заманына бейімделу керек (2021 ж.), «Қазіргі драматургия: үміт пен сенім» (2021 ж). т.б.

МАРАПАТТАТАРЫ:

- «Парасат» ордені (2021 ж.)
- «Құрмет» ордені (2007 ж.)
- ҚР Президентінің Алғыс хаты (2011 ж.)
- «Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері» құрметті атағы (2013 ж.)
- Халықаралық әдеби «Алаш» сыйлығы (2008 ж.)
- Қазақ ПЕН-клубы сыйлығы (2013 ж.)
- **Мерекелік медальдер:** «Қазақстан Республикасына - 10 жыл», «Қазақстан Республикасына 20 жыл», «Астанаға -10 жыл», «Қазақстан халқы

Ассамблеясына – 20 жыл», «Қызылорда облысына - 70 жыл», «Қызылорда қаласына - 200 жыл, «Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетіне – 80 жыл», «Мұстафа Шоқайға – 125 жыл», «Нартай Бекежановқа – 125 жыл», «Мырзабек Дүйсеновке - 90 жыл», «Ыбырай Жақаев – 130 жыл» мерекелік медальдері, Қазақстан халқы Ассамблеясының қоғамдық «Бірлік» алтын медалі, Қорқыт Ата атындағы Қызылорда Мемлекеттік университетінің «Қорқыт Ата» алтын медалі, ТҮРКСОЙ ұйымының «Халдун Танер» медалі, «Қазақ хандығына – 550 жыл» мерекелік белгісі, «Қызылорда облысының «Құрмет грамотасы.

- Шиелі ауданының «Құрметті азаматы» (2009)

Байланыс деректері: balgabayev46@mail.ru

	ФИО
	Балгабаев Султанали Базарбаевич
	Должность
	Профессор
	Степень
	Профессор
Звание	
Заслуженный деятель Казахстана Кавалер ордена «Парасат»	

Академический и практический опыт: 14 лет

Преподаваемые дисциплины: Основы кинотеледраматургии, Введение в специальность, Оценка и анализ литературных произведений

Творческая, научно-исследовательская и инновационная деятельность:

КАРЬЕРА:

- * 1971-1976 г. заведующий отделом журнала «образование и труд».
- * 1976-1985 г. заведующий отделом издательства "Жалын".
- * 1985 -1996, 2003-2005 гг. заведующий литературным отделом театра молодежи и детей им. Г. Мусрепова.
- * 1992-2017 г. Всемирная Ассоциация казахов
Заместитель председателя
- * 2002-2017 г. главный редактор журнала "Алтын бесік".
- * С 2008 года руководитель курса по специальности кинотеледраматургия Казахской Национальной академии искусств им.Т. Жургенова, профессор.

ОБЩЕСТВЕННЫЕ РАБОТЫ:

- С. Балгабаев в разные годы занимал следующие общественные должности:
- * Член Союза писателей Казахстана, секретарь Союза писателей Казахстана и председатель Совета драматургии.
 - * Член Общественного совета «Мирас «по вопросам развития культуры и искусства при партии» Нұр Отан".
 - * Член художественного совета по театральному искусству при Министерстве культуры и спорта РК.
 - * Член президиума Союза театральных деятелей Казахстана.
 - * Член правления Казахского ПЕН-клуба.
 - * Член Совета казахского авторского общества.

Публикации:

Произведения:

Книги:

У Султанали Балгабаева в разные годы звучали песни «Тұңғыш», «жулдызың жансын!», «Алтын сағым», «Кум и тюльпан», «пустыня», «Дала мен дария», «Красная гармонь», «казахская Красная книга», «самая красивая невеста», «мы были влюблены», а также двухтомное собрание сочинений «Сыр мен Сарысу», «чудо-весна» и трехтомное собрание сочинений «Алтын сағым», «Сыр мен Сарысу», "Ауыл мен Алматы".

Пьесы:

» Когда девочке исполнилось двадцать«, "сокровище чуда", "самая красивая невеста", "Мы тоже были влюблены", "женский мир или лучший мужчина", "казахи, вернувшиеся с свадьбы",» век без любви«,» тоска и призрак«,» человек, который не лжет«,» Свобода алар күн туса«,» жизнь над мечтой«,» Вечная Песня любви«, " пусть горит твоя звезда, моя душа!", "История кудагилара», «Мико, Жымбала и волку», «моя бабушка - колдунья», «золотая Сака с айпада», «тещи и невесты», «скучаю по тебе», «дочери Кызылорды», «вечная жизнь – любовь», "Баганалы батыр Тауасар". Среди этих произведений комедия «Тойдан қатқан Қазақ» включает в себя учебник и хрестоматию «Қазақ әдебиеті» для 11 класса естественно-математического направления общеобразовательной школы. Пьеса "Человек, который не лжет» вышла в сборнике "дыхание театра".

Также писатель перевел на казахский язык пьесы Марка Камолетти «отбасы дичь» (Играем в дружную семью), О. Жанайдарова «құсжастықтың тайні» (Душа подушки).

Эти пьесы были поставлены во многих театрах страны, начиная с театров имени М. Ауэзова в Алматы и имени Г. Мусрепова в столице, имени К. Куанышбаева в столице, а также в Уйгурском театре имени Кожамярова, узбекском Национальном академическом драматическом театре в Ташкенте, казахском театре Баян-Ульгийского региона Монголии, Государственном театре имени Бердака Каракалпакстана, Иссык-Кульском театре имени К. Жантушева в Кыргызстане.

Публицистические статьи: «народ, вошедший в Красную книгу» (1991 г.), «судьба театра – судьба нации» (1989 г.), «наша страна не разделена» (1989 г.), «обалған болған өзгері» (1991 г.), «қазақтың басқармасының басқармасының қосқан...»(1993 г.), "Қазыналы коштың құтімінің Білім" (1993 г.), «Меня часто беспокоит, что казахи остаются нацией " (2006 г.) («нужна ли казахскому правительству казахская литература?»(2007 г.),» Казахская Красная книга-2 «(2010 г.),» С увеличением количества театров качество падает «(2012 г.),» инвентаризация не родовой, а национальной истории «(2013 г.), " Куда ты идешь, казахский театр?"(2015 г.), "Кого мы обвиняем, если наша книга не прочитана?"(2016 г.), " литературное развитие... "(2018 г.), «Кто готовит специалистов культуры?"(2018 г.), Театр-олицетворение нации " (2019 г.), «Что дает нам литература?»(2020 г.),» театр, судьба которого привязана к зрителю «(2021 г.),» поэт, который течет как звезда «(2020 г.), «нужно адаптироваться к рыночным временам (2021 г.),» современная драматургия: надежда и вера " (2021 г.) и т.д.

Награждение:

- Орден «Парасат» (2021 г.)
- * Орден «Құрмет " (2007 г.)
- Благодарственное письмо Президента РК (2011 г.)
- Почетное звание «Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері» (2013 г.)
- Международная литературная премия «Алаш» (2008 г.)
- Премия Казахского ПЕН-клуба (2013 г.)

* Юбилейные медали « " Республике Казахстан - 10 лет • ,

Юбилейные медали «20 лет Республике Казахстан», «Астане -10 лет», «Ассамблее народа Казахстана – 20 лет», «Кызылординской области - 70 лет», «городу Кызылорде - 200 лет«,» Казахскому национальному университету имени Аль-Фараби – 80 лет«,» Мустафе Шокаю – 125 лет«,» Нартаю Бекежанову – 125 лет«,» Мырзабеку Дуйсенову - 90 лет«,» Ибраю Жакаеву – 130 лет«, общественная организация Ассамблеи народа Казахстана» Бірлік «золотая медаль, золотая медаль» Коркыт ата «Кызылординского государственного университета имени Коркыт ата, медаль» Халдун Танер «ТЮРКСОЙ, медаль " За Казахское ханство – 550 лет», Почетная грамота "Кызылординской области".

* «Почетный гражданин» Шиелийского района (2009)

Контактные данные: balgabayev46@mail.ru

	last name, first name Balgabayev Sultanali Bazarbayevish
	Post Professor
	Degree Professor
	Title Honored Worker of Kazakhstan Knight of the Order of Parasat

Academic and practical experience: 14 years

Subjects taught: Fundamentals of cinematography, Introduction to the specialty, Evaluation and analysis of literary works.

Creative, research and innovation activities:

career:

- * 1971-1976 Head of the department of the journal "education and labor".
- * 1976-1985 Head of the department of the publishing house "Zhalyn".
- * 1985 -1996, 2003-2005. Head of the literary department of the Theater of Youth and Children named after G. Musrepov.
- * 1992-2017 World Association of Kazakhs Deputy Chairman
- * 2002-2017 Editor-in-chief of the magazine "Altyn Besik".
- * Since 2008, the head of the course in the specialty of cinematography of the Kazakh National Academy of Arts named after T. Zhurgenov, professor.

COMMUNITY SERVICE:

S. Balgabayev has held the following public positions over the years:

- * Member of the Writers' Union of Kazakhstan, Secretary of the Writers' Union of Kazakhstan and Chairman of the Drama Council.
- * Member of the Miras Public Council for the Development of Culture and Art under the Nur Otan Party.
- * Member of the Artistic Council for Theatrical Arts under the Ministry of Culture and Sports of the Republic of Kazakhstan.
- * Member of the Presidium of the Union of Theatrical Figures of Kazakhstan.
- * Member of the Board of the Kazakh PEN Club.
- * Member of the Council of the Kazakh Authors' Society.

Publications:

Works:

Books:

Have Sultanali Balgabaeva in different years there were songs "This", "Zhuldyz Jansen!", "Altyn sagum", "Kum and Tulip", "desert", "Gave me Daria", "Red accordion", "the Kazakh Red book", "the most beautiful bride," "we were in love", as well as a two-volume collected works "Cheese me Sarysu", "miracle spring" and the three-volume collected works "Altyn sagum", "Cheese me Sarysu", "Auyl me Almaty".

Plays:

"When the girl turned twenty", "the treasure of a miracle", "the most beautiful bride", "We were also in love", "women's world or the best man", "Kazakhs who returned from the wedding", "a century without love", "longing and a ghost", "a man who does not lie","Freedom alar kun tusa", "life over a

dream", "Eternal love song", "let your star burn, my soul!", "The story of kudagilar", "Miko, Zhymbala and the wolf", "my grandmother is a witch", "golden Sack from iPad", "mothers-in-law and brides", "I miss you", "daughters of Kyzylorda", "eternal life is love", "Baganaly batyr Tauasar". Among these works, the comedy "Toydan katkan Kazak" includes a textbook and a textbook "Kazak adebieti" for the 11th grade of the natural-mathematical direction of the secondary school. The play "The Man who does not lie" was published in the collection "The breath of the theater".

The writer also translated into Kazakh the plays of Mark Kamoletti "otbasy game" (We play in a friendly family), O. Zhanaidarov "kuzhastyktyn taini" (The soul of a pillow).

These plays have been staged in many theaters of the country, starting with the M. Auezov theaters in Almaty and G. Musrepov theaters in the capital, K. Kuanyshbayev theaters in the capital, as well as the Kozhamyarov Uighur Theater, the Uzbek National Academic Drama Theater in Tashkent, the Kazakh theater of the Bayan-Ulgiy region of Mongolia, the Berdak State Theater of Karakalpakstan, the Issyk-Kul Theater named after K. Zhantushev in Kyrgyzstan.

Journalistic articles: "the people included in the Red Book" (1991), "the fate of the theater is the fate of the nation" (1989), "our country is not divided" (1989), "obalghan bolghan ozgeri" (1991), "kazaktyn baskarmasynn baskarmasynn koskan..."(1993), "Kazynaly koshtyn kutiminin Bilim" (1993), "I am often worried that the Kazakhs remain a nation" (2006) ("Does the Kazakh government need Kazakh literature?"(2007)," Kazakh Red Book-2 " (2010), " With an increase in the number of theaters, the quality decreases " (2012), " inventory of not generic, but national history " (2013), " Where are you going, Kazakh theater?" (2015), "Who do we blame if our book is not read?"(2016), "literary development ..." (2018), "Who trains cultural specialists?" (2018), Theater-the personification of the nation " (2019), "What does literature give us?"(2020), "a theater whose fate is tied to the viewer" (2021), " a poet who flows like a star" (2020), "we need to adapt to market times (2021), "modern drama: hope and faith" (2021), etc.

Awards:

- The order "Parasat" (2021)
- * The order of " Kurmet " (2007)
- Letter of thanks of the President of RK (2011)
- The honorary title of "Kazakhstannyn Yenbek Republic kairatkeri" (2013)
- International literary prize "Alash" (2008)
- Prize of the Kazakh PEN club (2013)

* The jubilee medal " the " Republic of Kazakhstan - 10 years • ,

Jubilee medals "20 years to the Republic of Kazakhstan", "Astana -10 years", "Assembly of the People of Kazakhstan – 20 years", "Kyzylorda region - 70 years", "Kyzylorda city - 200 years", "Al-Farabi Kazakh National University – 80 years", "Mustafa Shokai – 125 years", "Nartai Bekezhonov – 125 years", "Myrzabek Duysenov - 90 years", "Ibrai Zhakaev – 130 years", public organization of the Assembly of the People of Kazakhstan "Birlik " gold medal, gold medal" Korkyt ata " of the Korkyt ata Kyzylorda State University, medal" Khaldun Taner "TURKSOY, medal " For the Kazakh Khanate – 550 years", Certificate of Honor of "Kyzylorda region".

* "Honorary Citizen" of Shieli district (2009)

Contact: balgabayev46@mail.ru